

Waarom wij bestaan

Identiteitsbeleid Stichting Onderwijs Transformeert
Basisschool Buitenwijs

Onderwijs voor een betere wereld

Er zit meer potentie in onderwijs. Iedereen in Nederland gaat ten minste 14 jaar lang, dagelijks, naar school. School is daarmee niet alleen een plek waar je kennis op doet, maar de plek waar je gevormd wordt tot volwassen burger. Op school leer je, bewust en onbewust, wat de norm is. Hoe we met elkaar omgaan, wat er van je verwacht wordt en wat belangrijk is in het leven. Dit vormt uiteindelijk onze maatschappij.

Het onderwijs bezit daarmee over de potentie om jonge mensen te helpen ontwikkelen tot evenwichtige volwassenen. Tot volwassenen die zelfredzaam zijn, zorgdragen voor elkaar en een positieve bijdrage willen leveren aan onze leefomgeving. Die kennis hebben van zichzelf, de ander en de weide wereld. Die durven te twijfelen en om hulp kunnen vragen. Die vaardigheden bezitten om om te gaan met de complexe maatschappij waar we in leven. Die problemen kunnen oplossen, kunnen samenwerken, communiceren en beschikken over een dosis verbeeldingsvermogen. Die betekenis geven aan hun leven, zonder anderen daarin te benadelen. Die zich inzetten voor onze democratische rechtstaat. Die met plezier en goede moed het volwassen leven tegemoet zien. Die zich flexibel opstellen en er naar uit zien om een leven lang te leren. Wij vatten dit samen als 'Veerkrachtig Wereldburgerschap'.

Als je inzoomt op het huidige schoolsysteem, zie je dat de gemiddelde schoolervaring van een kind niet per se bijdraagt aan wat hierboven beschreven staat. Zie hier een paar voorbeelden;

1. Kinderen wordt afgeleerd om divergerend te denken, er is immers maar één goed antwoord op de vraag bij de meeste vakken. Het creatief denkvermogen zwakt af.
2. Het stellen van vragen, specifiek waarom vragen, wordt afgeleerd. Dit draagt niet bij aan het kritisch denkvermogen.
3. Het antwoord wordt, nagenoeg altijd, gegeven door de leerkracht. Kinderen leren onbewust dat zij nog niks weten en dat de leerkracht alle wijsheid in pacht heeft. In de praktijk is dit niet zo. Kinderen hebben ook kennis, intuïtie en gevoel.
4. Kinderen worden vooral aangesproken als (onderwijs) consument. Ze volgen de methodes, de huiswerkopdrachten, de roosters. Ze consumeren de lesstof.
5. Kinderen hebben weinig te zeggen over wat ze leren. De eigen verwondering, de nieuwsgierigheid, de drive om te leren, verdwijnt hiermee langzaam. Leren wordt een moeete. Motivatie is alleen nog extrinsiek te bevorderen.
6. Kinderen leren dat het normaal is om, bijna de hele dag, stil te zitten. Terwijl dit ontzettend slecht is voor de gezondheid en ook niet bijdraagt aan schoolprestaties, hersenontwikkeling en welzijn in het algemeen.
7. Veel kinderen krijgen al gauw het beeld dat ze niet goed genoeg zijn als mens. Ze moeten bijv. blijven zitten, omdat ze op rekenniveau achterlopen. Dit is vaak slecht voor het zelfvertrouwen en welzijn in het algemeen.
8. Kinderen hebben geen idee wie ze zijn, waar ze voor staan of waar ze goed in zijn. Alleen een deel van de cognitieve capaciteiten wordt gemeten. Vaak ook op eenzijdige wijze en cultureel gekleurd. Andere talenten en kennis van kinderen krijgen (te) weinig aandacht, wat niet bijdraagt aan een goed zelfbeeld.
9. De prestatiedruk groeit nog steeds. Met hogere depressie en suicide aantallen onder jongeren als gevolg.

Deze weeffouten, die zijn ontstaan in het onderwijs door de decennia heen, zijn ons 'normaal' geworden. Wij zetten ons daar actief tegen af en ontwerpen een onderwijsmodel wat wél op alle vlakken bijdraagt aan het veerkrachtig wereldburschap wat we voor ogen hebben.

In eerste instantie is dat een onderwijsmodel voor Buitenwijs, in tweede instantie is het overdraagbaar aan alle scholen die volgens dezelfde principes te werk willen gaan.

Onze ultieme missie is om een actieve bijdrage te kunnen leveren aan het kantelen van het hele Nederlandse onderwijssysteem.

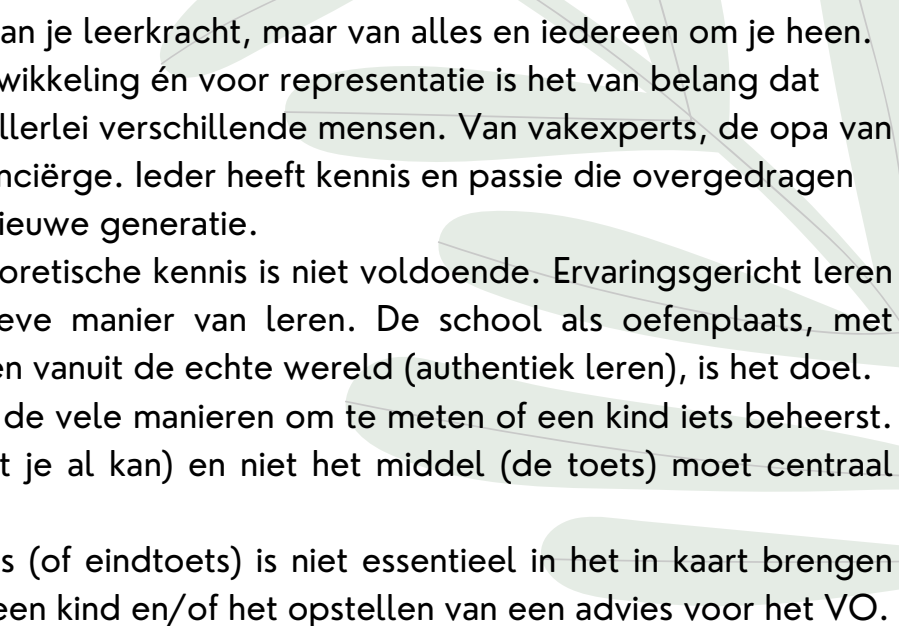
Onze overtuigingen

Aan het onderwijsconcept van Buitenwijs liggen een aantal overtuigingen ten grondslag. Hieronder staan de belangrijke overtuigingen.

1. Het onderwijs heeft een brede opdracht en is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van kind tot volwassenen in de algemene zin.
2. Kinderen willen leren. Ze willen helpen. Ze willen lekker bezig zijn (in de flow). Het is onze taak om het kind zo te benaderen dat dit lukt.
3. Sociaal, emotioneel vermogen, creatief vermogen en cognitief vermogen zijn gelijkwaardig en versterken elkaar als ze gelijktijdig ontwikkeld kunnen worden.
4. Diversiteit in leerlingpopulatie is voorwaardelijk aan goed onderwijs.
5. Het jaarstofklassensysteem is niet passend bij de verschillen in ontwikkelgebieden en tempo en is daarom ongeschikt als onderwijsmodel.
6. Onderwijsuitgevers hebben teveel grip op scholen en teveel invloed op het curriculum. Wij prefereren de lokale aanbieder, ambacht, of hergebruik van materialen
7. Het werken met methodes doet o.a. afbreuk aan het vak van leerkracht, bemoeilijkt geïntegreerd thematisch onderwijs en is een te eenzijdige en boek-georiënteerde manier van leren. Wij maken gebruik van bronmateriaal
8. Wat je meet, daar gaat je aandacht naartoe. Daarom volgen we de brede ontwikkeling van kinderen en vormen wij een eigen definitie van onderwijskwaliteit.
9. Op school leer je bewust en onbewust. Er wordt leerstof aangeboden, maar je leert ook door de setting waarin je je dagelijks bevindt; Die impliciete boodschap die we afgeven aan kinderen, vormt hen ook als mensen. De boodschap die wij willen afgeven bevordert positiviteit, growth mindset, authenticiteit, creativiteit en zelfvertrouwen.

-
10. Je leert niet alleen van je leerkracht, maar van alles en iedereen om je heen. Voor een brede ontwikkeling én voor representatie is het van belang dat kinderen leren van allerlei verschillende mensen. Van vakexperts, de opa van je vriendje en de conciërge. Ieder heeft kennis en passie die overgedragen kan worden op de nieuwe generatie.
  11. Het opdoen van theoretische kennis is niet voldoende. Ervaringsgericht leren is de meest effectieve manier van leren. De school als oefenplaats, met zoveel mogelijk leren vanuit de echte wereld (authentiek leren), is het doel.
  12. Een toets is één van de vele manieren om te meten of een kind iets beheerst. Het doel (kijken wat je al kan) en niet het middel (de toets) moet centraal staan.
  13. Een doorstroomtoets (of eindtoets) is niet essentieel in het in kaart brengen van het kunnen van een kind en/of het opstellen van een advies voor het VO.

Buitenwijs taalgebruik

Bepaalde woorden roepen bepaalde beelden op. Op Buitenwijs kiezen we heel bewust welke beelden we oproepen en daarmee welke taal we wel en niet inzetten.

Van	Naar
Klaslokaal	Groepsruimte
Schoolplein	Schoolterrein
Juf / leerkracht / docent	Coach
Leerlingen	Kinderen
Leerlijn	Ontwikkellijn
Methode	Bronmateriaal
Rooster	Ritme

Van	Naar
Lessen	Activiteiten
Kleuter	Jong kind
Excursie / schoolreis	Avontuur
Rapport	Portfolio
Toets	Meting
Functioneringsgesprek	Ontwikkelgesprek

Onze leidende principes

In het maken van keuzes, groot of klein, grijpen wij terug op onze leidende principes. Eco-logisch is voor ons de kern, die is toegelicht op de volgende pagina.

Ecologisch onderwijs

Wij zijn natuur

We kijken naar kinderen als geheel

Wij creëren ruimte voor de natuurlijke ontwikkeling van kinderen.

We oefenen flexibiliteit, creativiteit en zijn procesgericht

We respecteren en zorgen voor de aarde.
We helpen andere levende organismes

eco-logisch
onderwijs

Wij zijn dagelijks in de natuur

Wij zijn zoveel mogelijk circulair in materiaalgebruik

We omarmen diversiteit, hebben elkaar nodig in een ecosysteem

Onze Visieposters

De visie is uitgewerkt in 4 posters. Samen laten ze zien hoe we leren, wat we leren, waar we dat doen en wat de uitgangspunten zijn voor ons als organisatie.

"Ik mag zijn,
mijn nieuwsgierigheid volgen,
ontdekken hoe leuk het is om te leren,
trots zijn en mij thuis voelen op Buitenwijs. Ik leer in
verbinding met mijzelf, de ander en de wereld. Ik
ontwikkel mijzelf tot veerkrachtige wereldburger

"Wij zijn earth keepers. Wij
regenereren voor een
leefbare aarde. Wij dragen
zorg voor ons zelf, de ander
en de omgeving"

De school als
ecosysteem

Kinderen
ontwikkelen een
growth mindset. Ze
gaan door de
leerkuil. Coaches
begeleiden hen hier
door heen.

school
kind
ouder

We zien ieder kind.
Op Buitenwijs kan je jezelf zijn.
Er is aandacht voor het hele kind;
ons onderwijs is gericht op het
sociale, emotionele, cognitieve en
creatieve vermogen.

Onze pedagogische aanpak
is gericht op;
veerkracht,
zelfvertrouwen,
authenticiteit
verwondering,

onderwijs
transformeert

De 8 ontwikkelpijlers

brede ontwikkeling staat centraal

Basiswijs

- Je leert je uitdrukken: taal & expressie
- Je leert beredeneren: rekenen & filosofie
- Je kan spelen en bewegen

Eigenwijs

- Je leert jezelf kennen & uiten
- Je bent jezelf en laat dat zien
- Je voelt waar je behoefte aan hebt
- Je kan voor jezelf zorgen

Sociaalwijs

- Iedereen is anders
- Je leert allerlei rollen aannemen in een groepsproces
- Je gaat respectvol om met de ander

Natuurwijs

- Je bent onderdeel van de natuur
- Je ervaart dat buiten zijn goed is voor je
- Je regenereert je omgeving

Wereldwijs

- Je bent een wereldburger
- Je hebt belangstelling voor hoe anderen leven en denken
- Je kijkt over grenzen en werkt graag samen aan een betere wereld

Ontwerpwijs

- Je leert experimenteren
- Je leert dat je creatief kan zijn op verschillende manieren
- Je leert procesgericht werken
- Je ontdekt de mogelijkheden van de digitale wereld
- Je leert veilig om te gaan met deze wereld
- Je leert na te denken over wat waar is en wat niet

Digiwijs

- Dit gaat onze wijsheid te boven
- Je gaat je eigen nieuwsgierigheid achterna
- Je gaat je eigen projecten vormgeven

Bovenwijs

Buitenwijs als ver-rijkende leeromgeving

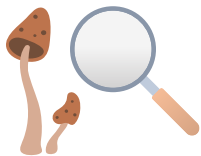
levend leren staat centraal

Buiten leren

je voelt je vrij op
het hele terrein

buiten is net zo
geschikt voor
onderwijs als binnen

Ontwerpend, onderzoekend en procesgericht leren

leren = proberen =
prutsen & experimenteren

Hup, van het
schoolterrein af!

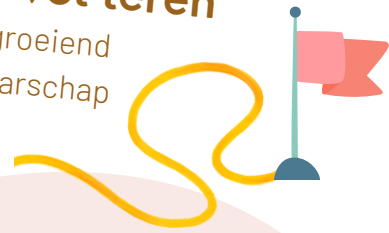

Leren vanuit de echte wereld

met echte en natuurlijke
materialen

Risicovol leren

met groeiend
eigenaarschap

Betekenisvol leren

vanuit je
belevingswereld
je nieuwsgierigheid
volgen

met heel je lijf en
al je zintuigen

Thematisch leren

verbinding tussen alle
vakgebieden

Leren vanuit de natuur

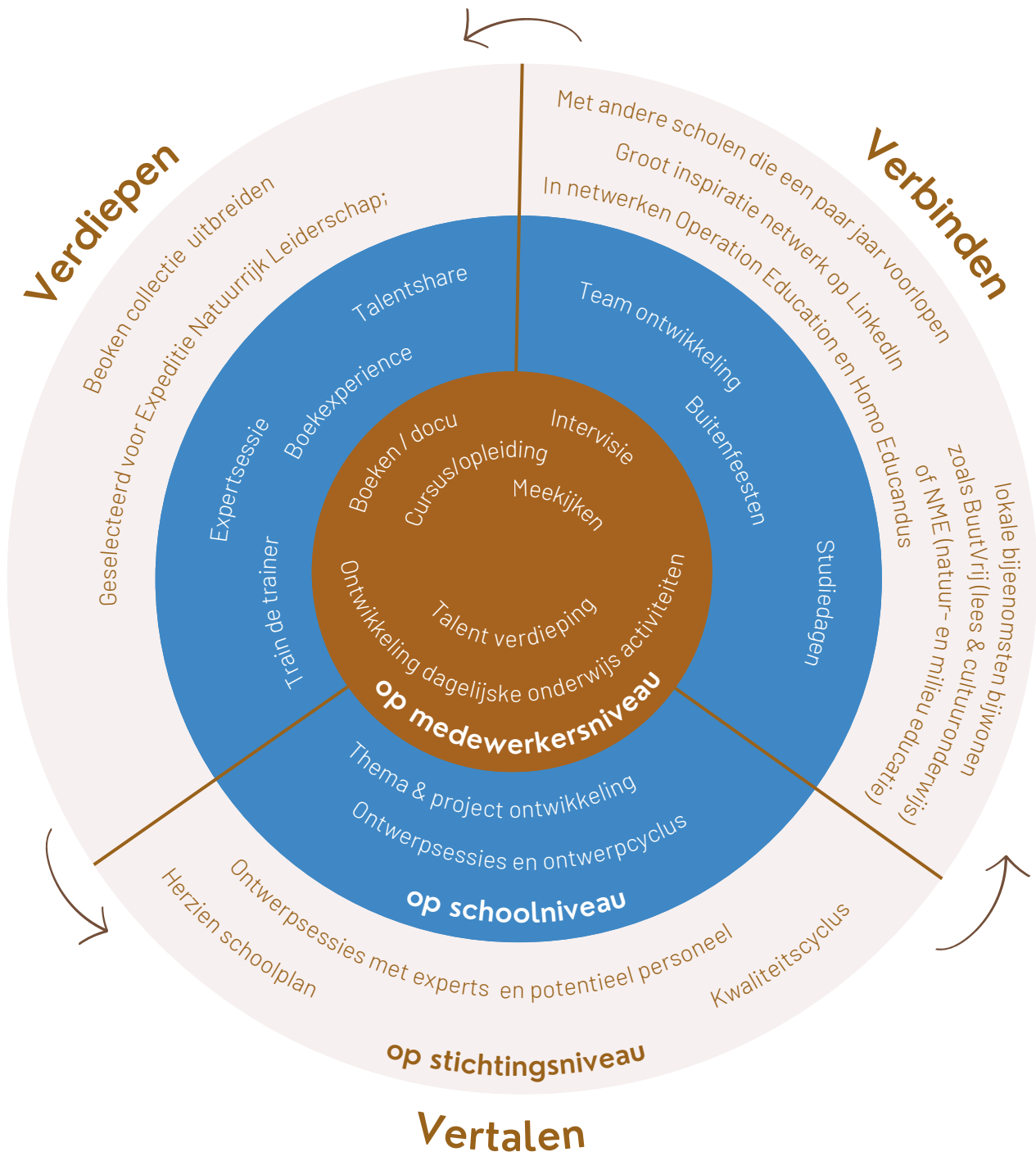
in harmonie
de wereld in

onderwijs
transformeert

Buitenwijs als lerend ecosysteem

continue in ontwikkeling

Hoe ziet dat er dan uit?

Vanuit onze visie zijn er een hoop dingen die wij niet meer doen en waar we iets anders voor ontworpen hebben. De 'Van' kun je ook zien als Unvalues. De 'Naar' is onze ontwikkelrichting als school.

Van	Naar
Jaarstof	Ontwikkellijn
Buiten is om te spelen	Buitenen is (ook) voor onderwijs
EDI	Didactisch creatief en effectief
Straffen / belonen	Consequenties en zones van autonomie
Doubleren / overslaan	Altijd werken op je eigen ontwikkellijn (niveau)
Zaakvakken	Projecten
In je eigen groep	Wereld (unit)

Van	Naar
Workshops / knutselen	Skills
Ontwikkelen in een klaslokaal	Ontwikkelen in de echte wereld
SLO- Doelen	Eigen Curriculum op basis van Ontwikkelpijlers
Leren aan een tafel	Ontwikkelen met je hele lijf
Resultaatgericht	Procesgericht
Over het kind	Met het kind
Achter of voorlopen	In jouw tempo
1 volwassene die jouw ontwikkeling verzorgd en overziet	Meerdere coaches, aangevuld met vrijwilligers en ouders
Focus op taal / rekenen	Focus op brede ontwikkeling
Schoolbel/zoemer	Gong / koebel of ander natuurlijk geluid
Afhankelijk van klassikaal onderwijs	Zelfstandigheid bevorderen

Van	Naar
10 - minuten gesprek	Portfoliogesprek
Doelgericht proces	Creatief proces
Enkel leraargestuurd	groeïend eigenaarschap op je ontwikkeling
Beslissen voor kinderen	Kinderen beslissen mee
Jaarplan	Periodeontwerp en flexibele domeinen
Passief leren (luisteren)	Actief ontwikkelen (doen/eraren)

Buitenwijs in al haar vormen

Buitenwijs is naast een school ook een plek, concept en bovenal een proces.

Buitenwijs is een proces. Het zal nooit af zijn. Het concept van Buitenwijs is in de kern flexibel. Alleen zo kunnen we relevant blijven, nu en over 50 of 100 jaar. Het onderwijs op Buitenwijs is altijd een wisselwerking met de realiteit van buiten school. De wereld is continue in ontwikkeling, dus Buitenwijs ook.

Het concept Buitenwijs dient zich uit te werken tot een deelbaar concept wat andere scholen kunnen adopteren. De gehele systematiek dient zodanig uitgewerkt, geborgd en overdraagbaar te zijn dat een andere (nieuwe) school zich ook een 'Buitenwijs school' kan noemen.

Buitenwijs is een plek. Elke andere fysieke locatie zal Buitenwijs met zich mee laten bewegen. Buitenwijs ontsaat in wisselwerking met het terrein, haar gebouwen, de ruimte om de school heen, de wijk en nabijgelegen organisaties. Integreren op de locatie en deze regenereren is inherent aan Buitenwijs. Elke Buitenwijs zal weer net anders zijn.

Getekend door de founders van Buitenwijs.

Jolien Dirven

Rianne Spin

onderwijs
transformeert